СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА СРЕД ЛИЦА, ЗАЕМАЩИ ПУБЛИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ					
№	**Портал за обществени консултации и интернет страница на Министерство на правосъдието**	**Декларирани от лицето данни дали то действа от свое име, или защитава определена позиция от името на друго лице или група лица**	**Предложения и становища**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
1.	Ивелина Димитрова – 02.04.2026 г.	Не са декларирани данни	Както е изтъкнато в мотивите към законопроекта основната цел на предлагания нормативен акт е противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, чрез създаването на ефективен орган за борба с корупцията. Новият антикорупционен орган следва да съсредоточи в себе си правомощия, които пряко засягат превенцията и противодействието на корупционните престъпления. Това означава, че в него трябва да се концентрират анализаторски, оперативен и разследващ потенциал. Предвидено е какъв да бъде съставът на бъдещия орган така, че да е в състояние да изпълни основните цели, които са превенция и противодействие на корупцията, разкриване и разследване на престъпленията, проверка на декларациите за имущество и интереси на лица, заемащи публични длъжности, чрез извършване на професионален и задълбочен специализиран анализ и съпоставяне на данни от различни независими източници. Четвъртото основно направление е дейността по установяване на конфликт на интереси от лица, заемащи публични длъжности, чрез проверка на получени сигнали и информация за такъв.		

			В **§ 2.** на Допълнителните разпоредби кръгът за задължените лица по този закон изведнъж се разширява неимоверно, като за изброените служители възниква задължението да декларират пред органа на избора или назначаването. Намирам за неефективно и необосновано включването на всички упоменати в **§ 2, ал. 1 в** обхвата на закона. Например не само техническите, но и повечето експертни длъжности в местната администрация не вземат самостоятелни решения и нямат властнически функции. Има логика да се включат редови служители, когато те вземат оперативни решения - да насочат процедура, да съставят условия, да повлияят на избор. Масовото събиране на декларации без капацитет за проверка няма да допринесе за намаляване нивото на корупцията. Контролът може да се ограничи до лица, които са ангажирани с обществени поръчки, строителство и разрешителни/контролни функции, юристи, както и с управление на финанси. В такъв случай ресурсът ще се използва по-целенасочено и резултатно. Като цяло проектът формално въвлича като обект на проверка половината държава – създава се тежест без реален ефект. Има конфликт на интереси при самия контрол, защото органът по назначаване проверява сам себе си, което е предпоставка за прикриване на нарушения, за селективен контрол. Сформираните за целта комисии не разполагат с реални разследващи инструменти, което превръща проверката във формална, повърхностна и лесна за заобикаляне. Същите разпоредби се прилагаха и съгласно досега действащото законодателство и всички проверяващи декларациите комисии биха могли да дадат данни за резултатите от поголовното деклариране и „проверки“. Моментът е подходящ за отмяна на това несправедливо задължение спрямо неовластените служители на администрациите, които, без разумни основания, без да разполагат с лостове за въздействие и влияние, ще бъдат задължени от този закон да попълват ежегодно декларации за имущество. Масово, сред	Не се приема.	Кръгът лица, определен в § 2 от проектозакона, включва длъжностни лица, които в различна степен според нивото на длъжността си имат правомощия по упражняване на държавна власт. Всеки служител, който е натоварен с подобни функции и отговорности следва да бъде задължен да подава декларация за имущество и интереси. Подобно задължение от една страна действа превантивно, а от друга има реална стойност при евентуална проверка за неправомерни действия и доходи. Ефективността на процеса, заложен в проекта е въпрос на практическа организация и реализация. Неефективността на конкретни органи не може да бъде причина за премахване на един от основните начини

			служителите, това създава усещане единствено за формализъм и неефективност на процеса за установяване на конфликт на интереси и противодействие на корупцията.		за превенция и противодействие на корупционни практики на всички нива в държавната власт. Една от основните цели на настоящия законопроект е именно превенцията.
2.	Фондация „Български център за нестопанско право“ 09.04.2026 г.	Не са декларирани данни	Фондация „Български център за нестопанско право“ (БЦНП) е регистрирана през 2001 г. като юридическо лице с нестопанска цел, определено за извършване на дейност в обществена полза. Мисията ни е да оказваме подкрепа при изработването и прилагането на закони и политики с цел развитие на гражданското общество, гражданското участие и доброто управление в България. Работим усилено за създаването на устойчива правна среда за съществуването на нестопанския сектор. С настоящето становище Български център за нестопанско право изразява категоричното си несъгласие с предвидената съкратена процедура за провеждане на обществено консултация по Проект на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности (Законопроект). Обществената консултация се провежда в съкратен 14-дневен срок като съгласно чл. 26, ал. 4 ЗНА това е допустимо в „изключителни случаи и изрично посочване на причините в мотивите.“ В мотивите към Законопроекта е единствено посочено, че: На основание чл. 26, ал. 4, изречение второ от Закона за нормативните актове, проектът е публикуван за обществени консултации за срок 14 дни. По-краткият срок е обоснован от факта, че създаване на независим орган за противодействия на корупцията е включен в Националния план за възстановяване и устойчивост и сроковете за изпълнение са изключително кратки. Подобно мотивиране на съкратения срок считаме	Не се приема.	Съгласно Закона за нормативните актове, чл. 26, ал. 4, при изключителни случаи и изрично посочване на причините в мотивите, съответно в доклада, съставителят на проекта може да определи друг срок за предложения и становища по проектите, публикувани за обществени консултации, но не по-кратък от 14 дни. В мотивите е описана причината за

			за формално изпълнение на задължението на съставителят на проекта. На първо място, не се конкретизира кога изтичат посочените „изключително кратки“ крайни срокове свързани с ангажименти на България поети през 2022 г. На следващо място, то не отразява актуалната обстановка, в която законодателният орган е във ваканция във връзка с предстоящите избори и фактът, че след приключване на консултацията на 14 април приемане на проекта на практика няма да е възможно тъй като в следващите седмици след провеждане на избори на 19 април ще трябва да се конституира новото Народно събрание, то да избере свой председател, да изготви и приеме Правилник за организацията и дейността си и чак след това ще може да започне да упражнява законодателните си правомощия. В този контекст считаме, че намаляване на срока на протичане на обществената консултация до минимално допустимия такъв е категорично не отговоря на изискванията на ЗНА и съответно ограничава нелегитимно правото на гражданско участие.		поставянето на по-кратък срок, а именно 14 дни за обществени консултации. Причината, както е описана в мотивите, е изключително кратките срокове, в които Европейската комисия е дала възможност на Република България да изпълни мярка 218 и 220 от Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). В документите, съпътстващи законопроекта подробно е обяснено, че сроковете за изпълнение и на двете мерки е изключително забавено, като за етапна цел 218 в рамките на второто искане за плащане срокът е бил 31 декември 2022 г., а за етапна цел 220 – 30 юни 2023 г. Поради тези причини по отношение на етапна цел 218 е спряно плащане от EUR 214 544 232, а по отношение на етапна

					цел 220 - EUR 43 684 713. **Европейската комисия е определила 6-месечен период, считано от м. октомври 2025 г., за цялостно изпълнение на двете цели – 218 и 220 с оглед на цялостното отчитане и изплащане на средствата в рамките на второто и на третото плащане по НПВУ**.
			Във връзка със съдържанието на поставения на обществена консултация Законопроект напълно подкрепя правилата предвиждащи възможност за участие на юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност в процеса по избор на членове на Комисията за противодействие на корупцията като добра практика за ангажиране на гражданското общество. Същевременно считаме предлаганите правила чрез чл. 90 на Законопроекта за ограничаване на правото на лица заемали публични длъжности за срок от една година от освобождаване на длъжността да са „управител или член на орган на управление или контрол“ на юридически лица с нестопанска цел като прекомерно и необосновано. За разлика от останалите ограничения предвидени в чл. 90, които са обвързани с финансов интерес – участие в търговски дружества, сключване на трудови договори, договори за консултантски услуги, членуването в управителни	Не се приема.	Разпоредбата на чл. 90 от законопроекта систематично се намира в глава „Конфликт на интереси“. Именно поради тази причина в определените ограничения след освобождаване от публична длъжност, включително в чл. 90 от проекта, се търси не само възмездност при осъществяване на посочените действия, а всяка форма на осъществяване на управление и контрол

			органи на ЮЛНЦ често е безвъзмездно. Това обективно обстоятелство следва да се вземе предвид от законодателя с оглед спазване на условията за необходимост и пропорционалност при въвеждане на ограничения на правото на сдружаване и в тази връзка предлагаме следната редакция на чл. 90, ал. 1 на Законопроекта: Чл. 90. (1) Лице, което е заемало публична длъжност, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да сключва трудови договори, договори за консултантски услуги или други договори за изпълнение на ръководни или контролни функции с търговските дружества, едноличните търговци, кооперациите или юридическите лица с нестопанска цел, по отношение на които в последната една година от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е осъществявало действия по разпореждане, регулиране или контрол или е сключвало договори с тях, както и да е съдружник, да притежава дялове или акции, да е управител или член на орган на управление или контрол на такива търговски дружества, кооперации и юридически лица с нестопанска цел в частна полза както и да получава възнаграждение като управител или член на орган на управление или контрол на такива юридически лица с нестопанска цел в обществена полза.		на юридически субекти, които преди това са били под контролните правомощия на лицето, заемало публична длъжност. Конфликтът на интереси е многопластов и може да се прояви по много и различни начини и не е задължително да има финансово изражение, съобразно дефинициите посочени в чл. 74-76 от проекта. Поради тази причина разпоредбата на чл. 90 от проекта не дефинира задължително получаването на възнаграждение при изпълнение на някоя от посочените дейности, включително в юридическо лице с нестопанска цел.
			Считаме и че предлаганата дефиниция за „Контролиране на юридическо лице“ предвидена в § 1, т. 2 на Законопроекта по отношение на ЮЛНЦ, а именно: „Контролиране на юридическо лице“ е налице, когато:	Не се приема.	В дефиницията в § 1, т. 2 от законопроекта е определено понятието „контролиране на юридическо лице“,

			… в) в полза на физическо лице се управлява или разпределя 50 на сто или повече от имуществото на юридическо лице с нестопанска цел; г) в полза на група от физически лица е създадено или действа юридическо лице с нестопанска цел. За неясна, неотговаряща на специфичните характеристики на ЮЛНЦ и съответно неподходяща за осигуряване на правна сигурност. Затова предлагаме буква в) и г) да отпаднат и вместо тях да се създаде нова буква в) гласяща: в) физическо лице се счита действителен собственик на юридическо лице с нестопанска цел по смисъла § 2, ал. 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП. Съгласно § 2, ал. 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП „действителен собственик“ е физическо лице или физически лица, което/които в крайна сметка притежават или контролират юридическо лице,“. Поради това с предлаганата от нас редакция ще се постигне по-добра законодателна синергия, а по отношение на определяне на действителни собственици на ЮЛНЦ вече съществуват и указания издадени от ДАНС, което ще подпомогне и правоприлагането УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,		което по своята същност е различно от понятието „действителен собственик“ по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари. (ЗМИП) Понятието, дефинирано в ЗМИП не отговаря на целите на настоящия проект, тъй като понятието „контрол на юридическо лице“ е по-широко от това на „действителен собственик“ и обхваща по-широк кръг лица. В законопроекта се търси по-широкия кръг лица по отношение на контрола върху юридическите лица като цяло, не само на тези с нестопанска цел. Предвид преследваните със законопроекта цели, по-широкият кръг лица в този случай е напълно обоснован и пропорционален.

			Съкращаване на процедурните срокове за провеждане на публични консултации обусловени от организационни пропуски на публичната власт придружени с проформа мотиви за това прегражда възможността за ефективно гражданско участие, компрометират доверието в партиципаторния процес по вземане на решение и могат да доведат до некачествено законодателство и нежелани негативни последици за конституционно гарантираните права. Затова считаме, че настоящата процедура по обществена консултация е пример за лоша практика и съответно следва срокът по нея да бъде удължен до нормативно предвидените 30 дни.		
3.	Асоциация на прокурорите в България, 14.04.2026 г.	Не са декларирани данни	Асоциацията на прокурорите в България изразява сериозни възражения срещу предложения проект на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности. Той не предлага стабилна, предвидима и конституционно издържана антикорупционна уредба, а възпроизвежда поредния институционален експеримент с прекомерна концентрация на правомощия, неясни гаранции за независимост и значителни рискове за правната сигурност. Още мотивите към проекта съдържат признание, че от края на 2023 г. до началото на 2026 г. Република България е преминала през две концептуално противоположни реформи в областта на антикорупционния модел, като и двете не са изпълнили в достатъчна степен ангажиментите по НПВУ. В съдържанието на същите мотиви се посочва, че създадената в края на 2023 г. самостоятелна Комисия за противодействие на корупцията е била закрита в началото на 2026 г., а функциите ѝ са били разделени между други органи. Това само по себе си е най-силният аргумент срещу ново прибързано институционално прекрояване. Изложеното съображение обуславя необходимостта от задълбочено осмисляне на националната политика в сферата на противодействие на		

			корупцията, за да може националното законодателство ефективно и задоволително да отговори на предизвикателствата по идентифициране на проблемите с нея, както и неутрализирането на възможността от реализиране на прояви, които биха компрометирали дейността на лица, заемащи публични длъжности. За тази цел следва да бъде установена нормативна рамка, която очертава механизъм по ефикасно противопоставяне на всички дейности, които могат да доведат до осъществяването на корупционно поведение от лицата, заемащи публични функции. Видно от съдържанието на мотивите към проекта на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, се констатират несъвършенства и недостатъци, създаващи условия за възпрепятстване по създаването на нормативен механизъм за ефективно противопоставяне на корупционното поведение в страната във връзка с поетите ангажименти на Република България към Националния план за възстановяване и устойчивост. На първо място, законопроектът възстановява „мегаорган“, вместо да решава причините за предходния провал в сферата на противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични функции. Проектът възлага на новата Комисия едновременно няколко дейности по превенция, проверки на декларации, установяване на конфликт на интереси, оперативно-издирвателна дейност, участие в разследването и дори процесуална възможност да обжалва откази за образуване на досъдебно производство. Това е прекомерна концентрация на несъвместими по своя характер функции в един орган. Вътрешното съчетаване на административен, контролен, полицейски и квазипроцесуален капацитет не създава автоматично ефективност, а дори напротив създава предпоставки за дефицит на отчетност и размиване на отговорността.	Не се приема.	Проектът предвижда създаване на орган, който да осъществява превенция и противодействие на корупцията. Четирите дейности, заложени в дейността на комисията са именно такива, свързани от една страна с превенцията – три от тях: превенция, проверка на декларации за имущество и интереси и конфликт на интереси и от друга с противодействието чрез разкриване и разследване на корупционни престъпления. Посочените дейности са пряко свързани и липсата на една от тях

			Особено проблематично е, че глава шеста предвижда оперативно-издирвателна дейност чрез гласни и негласни способи, включително наблюдение, идентифициране на лица и обекти, събиране на информация от технически канали за комуникация, оперативно внедряване и искане за използване на СРС. Това не е типичен инструментариум на административен орган, а на силова/разследваща структура, който изисква много по-строги външни гаранции и съдебен контрол, отколкото проектът реално урежда.		ще направи процеса по противодействие на корупцията непълен. Използването на оперативни методи и способи, включително прилагане на СРС са един от основните начини за разкриване и разследване на корупционните престъпления и не би могло, който и да е орган да се справи с тази задача без този инструментариум.
			На второ място, независимостта е заявена, но не е гарантирана в стандартите на европейското право. Проектът обявява Комисията за независим орган и предвижда петчленен състав, формиран от Народното събрание, президента, общите събрания на съдиите от ВКС и ВАС и Висшия адвокатски съвет, а председателят се определя на ротационен принцип чрез жребий. Формалният плурализъм при излъчването не е достатъчен, когато на органа се дават толкова концентрирани правомощия, а отчетността и външният контрол остават слаби. Европейските стандарти не изискват непременно един или повече органи, но изискват необходима независимост, когато на такъв орган се възлагат превантивни и/или правоохранителни функции. EPAC/EACN изрично подчертава, че независимостта е ключова за достоверността на антикорупционния орган и включва политическа, функционална, оперативна и финансова независимост, както и подходящи механизми за отчетност. Същите стандарти сочат и необходимост от независим	Не се приема.	Съставът на комисията е предвиден да се избира от пет органа, три от които са „независими“ по своята същност от политическата власт. Именно това е гаранцията за независимостта в осъществяване на дейността на комисията. Предложението превесът на съдебната власт и адвокатурата над политическите членове е мотивирано от факта, че именно

			съветнически/надзорен механизъм за мониторинг и защита както срещу злоупотреби, така и срещу неоснователни атаки. Съветът на Европа също изисква специализираните антикорупционни органи да разполагат с необходимата независимост, за да действат ефективно и без неправомерен натиск. Проблемът на проекта е, че той взема от европейските стандарти тезата за „независим орган“, но не изгражда в пълна степен стандартите за външен баланс, контрол и правна предвидимост. По този начин се установява съществена непрецизност при така изработения проект за Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности с изискванията на правото на Европейския съюз.		това са двете системи, призвани от Конституцията на страната ни да бранят правото, справедливостта и права и интересите на гражданите. Тези членове ще са гаранцията за законосъобразното упражняване на всички дейности на комисията. По отношение на механизма за отчетност са предвидени сериозни правила за отчетност и контрол върху дейността на комисията, както в оперативен, така и в политически план.
			На трето място, от съдържанието на така предложения проект се установява неравнопоставеност и институционална асиметрия. Проектът предвижда членовете по квотите на ВКС и ВАС да се избират от общите събрания на съдиите, но кандидати могат да бъдат и прокурори. Така се стига до странна конструкция, при която прокурори могат да бъдат избирани по „съдебни“ квоти от органи на съдии, докато прокуратурата като институция няма собствена самостоятелна квота в състава на Комисията. Това поражда въпрос за институционалната логика на модела и за действителния баланс между магистратските общности.	Не се приема.	Съгласно чл. 134 от Конституцията на Република България адвокатурата е свободна, независима и самоуправляваща се. Тя, по силата на основния закон е призвана да подпомага гражданите и юридическите лица при защитата на техните права и

			Още по-видима и значима е асиметрията при представителството, изразяваща се в това, че Висшият адвокатски съвет има пряка квота, а прокуратурата няма, макар че проектът силно засяга разследването, наказателния процес и взаимоотношенията с прокурора. Това неизбежно ще бъде възприето като неравнопоставеност в изграждането на орган, който има и репресивни функции.		законни интереси. Именно, намирайки опора и основания в тази разпоредба на Конституцията е направено предложението един от членовете на комисията да се избира именно от адвокатурата. Нейната независимост от политическата власт е безспорна. Същността й на система, която брани правата и интересите на гражданите, а не държавната власт, я прави изключително подходяща за излъчване на свой представител в един орган, който от своя страна е натоварен именно с дейности по защита правата на обществото като цяло противопоставяйки се на корупцията във всички нейни проявления.
			На четвърто място, от съдържанието на така предложения проект се установяват неясноти, които отварят пространство за субективен произвол. Проверките за почтеност на служителите на Комисията се уреждат по правила, приети от самата Комисия, а	Приема се по принцип.	Проектът предвижда правилата за извършване на проверките за почтеност на

			непреминаването им е основание за освобождаване. Това е твърде тежка последица, оставена в значителна степен на вътрешна уредба, без достатъчно законови обективни критерии, гаранции и ясно разписан механизъм за защита срещу субективен произвол. Сходен проблем се наблюдава и при оперативно-издирвателната дейност доколкото част от конкретните способи и средства се оставят на инструкция на самата Комисия. При дейности, засягащи основни субективни права, законът трябва да е пределно ясен с обективно разписани предпоставки по отношение извършването на оценка на законността на намесата в съответните субективни права и при какви условия се стига до тяхното ограничаване, а не да делегира съществената материя на подзаконова вътрешна регламентация. Допълнителна тревога поражда и нормата, според която членовете на Комисията, разследващите инспектори и органите по чл. 25 не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на правомощията си, освен ако вредите са настъпили в резултат на престъпление от общ характер. Такъв широк имунитет, съчетан с разширени правомощия, е сериозно отклонение от логиката на отчетността. По този начин се създават условия за субективна злоупотреба с власт, позволяваща при реализирането на дейности от страна на посочените органи, последните да не понесат материална /имуществена/ отговорност за осъществените от тях незаконосъобразни действия. Така установеното положение за липса на вменяване на имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на правомощията на Комисията, разследващите инспектори и органите по чл. 25 от Закона, е несъвместимо и с императивните правила по ЗОДОВ, съгласно които държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна		служителите на комисията да се приемат от комисията и да се публикуват на интернет страницата й. Тези правила по своя характер са нормативен акт и подлежат на съдебен контрол по общия ред. Същите ще са публични и достъпни за всеки гражданин и служител. Поради това не би могло да се подкрепи изразеното мнение, че липсват достатъчно обективни критерии и гаранции срещу субективен произвол. По отношение предвидената в проекта инструкция, която да се приема от комисията за уреждане на условията и реда за осъществяване на оперативно-издирвателни действия, извън СРС, е също нормативен акт. Всички служби за сигурност и обществен ред прилагат оперативни методи и способи,

			дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове.		извън СРС, по силата на вътрешноведомствени инструкции (чл. 8, ал. 2 ЗМВР, чл. 18, ал. 1 ЗДАНС и др.) поради факта, че това е оперативна дейност и е специфична за всеки различен орган поради различните задачи и дейности, които осъществяват. Оперативно-издирвателната дейност е много по-широка дейност от тази по прилагането на СРС и не бива да се поставя знак за равенство между двете нито като интензитет на намеса в основните права и свободи на гражданите, нито като процесуална тежест на придобиваните информация и данни. Но въпреки това, смятаме че има необходимост от изготвяне на обща концепция за промяна на осъществяването на оперативно-издирвателната дейност като цяло от

					всички органи в страната. Концепцията следа да бъде съобразена с всички водещи стандарти за опазване на основните права и свободи на гражданите и в същото време да бъде ефективна в противодействието на престъпността и защитата на националната сигурност.
			На пето място, констатира се съществена непрецизност в използваната законодателната техника, което илюстрира незадълбоченото осмисляне на националната политика за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи публични длъжности и нейното регламентиране в нормативна рамка. Проектът за Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, не просто създава нова Комисия, а посредством него се пренаписват в преходните и заключителните разпоредби големи части от други закони, включително Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за съдебната власт, Кодекса на труда и редица секторни закони. Само наличието на § 84 и § 89 показва мащаб на интервенцията, който е несъвместим с кратък и ускорен дебат. В приложения текст личат изменения в Кодекса на труда, в Закона за безопасно използване на ядрената енергия, в Закона за социално подпомагане, в Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра и други. Особено показателни са измененията в НПК, с	Не се приема.	Законът за нормативните актове и Указа за неговото прилагане изискват когато с един законопроект се налага промяна в други нормативни актове от същата степен това да се прави чрез заключителни разпоредби към законопроекта. Всички предвидени в проекта изменения в други кодекси и закони са продиктувани от законопроекта. Няма предвидено

			които служители на Комисията получават допълнителни процесуални роли, а самата Комисия получава специална възможност да обжалва прокурорски отказ за образуване на досъдебно производство. Това поставя въпрос не само за баланса между институциите, но и за процесуалната привилегия на един административен орган спрямо останалите участници. На шесто място, предходният опит не оправдава ново институционално разширяване. Публичните европейски и международни анализи за Република България в последните години не сочат, че проблемът е единствено в това кой орган носи етикета „антикорупционен“. OECD отбелязва, че българските антикорупционни власти се нуждаят от по-силни капацитети, по-трайни резултати, по-високо обществено доверие и репутация на независимост и професионализъм, а също и че относително ниското обществено доверие и трудностите при привличане на компетентни и квалифицирани кадри, притежаващи необходимите теоретични познания и практически		изменение в друг нормативен акт, което да не се налага от основния законопроект. Предвижданите изменения и допълнения в НПК са изцяло във връзка с основния законопроект, който предвижда комисията да има правомощия по разследване на корупционни престъпления. Това не би могло да се осъществи без изменения в НПК, който регламентира кои са разследващите органи и тяхната компетентност.

			умения в сферата на противодействие на корупцията сред лиза, заемащи публични функции.		
4.	Живко Сталев, 14.04.2026 18.20	Не са декларирани данни	Съгласно чл. 134, ал. 1 от Конституцията на Република България адвокатурата е свободна, независима и самоуправляваща се. Тя подпомага гражданите и юридическите лица при защита на техните права и интереси. Дефинитивното определяне дейността на адвокатурата като дейност за правно съдействие и защита на свободите, правата и законните интереси на физическите и юридическите лица и принципите за нейното осъществяване - независимост, изключителност, самоуправление и самоиздръжка – изключват възможността Висшия адвокатски съвет да избира член на Комисията за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности. Разпоредбата на чл. 5, ал. 2 от Закона за адвокатурата установява несъвместимост при упражняване на адвокатска професия. Съгласно чл. 5, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗАдв., не може да бъде вписано като адвокат лице, което е държавен служител или работи по трудово правоотношение, освен ако заема академична длъжност по правни науки във висше училище или научна организация. В решение № 1549 от 28.11.2005 г. по гр. д. № 1492/2005 г., III Г. О. на ВКС е посочено, че нормата на чл. 5 от ЗАдв. изчерпателно урежда хипотезите, които съставляват пречка едно лице да бъде вписано за адвокат или ако вече е придобило това качество, да съвместява адвокатската професия с друга дейност (както в случая да е адвокат и член на Комисията за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности**. Според Решение № 443/24.03.2006 г. по гр. д. № 268/2006 г. на III г.о. на ВКС според императивната разпоредба на чл. 5, ал. 2 т. 3 ЗАдв. СЪЩЕСТВУВА НЕСЪВМЕСТИМОСТ НА УПРАЖНЯВАНЕ НА АДВОКАТСКА ПРОФЕСИЯ С РАБОТА ПО ТРУДОВО ПРАВООТНОШЕНИЕ**. Висшият адвокатски съвет не може да вземе решение кой адвокат ще бъде несъвместим с адвокатската		

			професия, кой адвокат ще работи по трудово правоотношение като член на Комисия за противодействие на корупцията. По силата на чл. 5, ал. 2, т. 3 от Закона за адвокатурата, на адвоката изрично е забранено да работи по трудово правоотношение, освен ако заема академична длъжност по правни науки във висше училище или научна организация. С оглед Закона за адвокатурата съвместяването на качеството адвокат и член на Комисия за противодействие на корупцията е изключено. Според чл. 2 от Закона за адвокатурата упражняването на адвокатската професия е дейност, предвидена в Конституцията, за правно съдействие и защита на свободите, правата и законните интереси на физическите и юридическите лица. Тя се осъществява в съответствие с принципите на независимост, изключителност, самоуправление и самоиздръжка. При упражняването на адвокатската професия адвокатът или адвокатът от Европейския съюз се ръководи от законните интереси на клиента, които е длъжен да защитава по най-добрия начин със законни средства. Нормата на чл. 134 от Конституцията на Република България установява, че адвокатурата е свободна, независима и самоуправляваща се. Тя подпомага гражданите и юридическите лица при защитата на техните права и законни интереси. Организацията и редът на дейността на адвокатурата се уреждат със закон. Следователно Конституцията на Република България и Закона за адвокатурата не предполага като правен субект Комисията за противодействие на корупцията в чиято полза се извършва адвокатската дейност. Конституцията определя правната рамка, в която законът може да регламентира организацията и реда за дейност на адвокатурата. Конституционното овластяване изисква законът да даде такава правна уредба на адвокатурата, която да осигури нейната свобода, независимост и самоуправление и да й предостави възможност ефективно да подпомага		

			гражданите и юридическите лица при защитата на техните права и законни интереси. **Разпоредбите на чл. 7, ал. 1 , т. 5 и чл. 11 от Проекта на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности на практика предоставят на Висшия адвокатски съвет властнически правомощия за контрол върху държавни органи и за конституционно недопустим натиск върху тях.** Според чл. 7, ал. 1, т. 5 от Проекта на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, „*Комисията за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности е колективен орган, който се състои от петима членове, както следва –* ***един член се избира от Висшия адвокатски съвет.***“ Според Конституционния съд това може да се тълкува като недопустима намеса и опит за упражняване на властнически функции, които Конституцията не е предвидила за адвокатурата. Според чл. 11, ал. 1 и ал. 12 от Проекта на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности „***Висшият адвокатски съвет избира член на Комисията измежду вписаните по реда на Закона за адвокатурата адвокати не по-рано от шест месеца и не по-късно от два месеца преди изтичането на мандата на Комисията. Висшият адвокатски съвет провежда избора на свое заседание и приема решение за избор на член на Комисията.***“ Съгласно § 3, ал. 1, т. 5 от от ПЗР на Проекта на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности „***в едномесечен срок от влизането в сила на закона Висшият адвокатски съвет избира един член на Комисия за противодействие на корупцията.“*** Правомощията на Висшият адвокатски съвет са разписани в чл. 122, ал. 1 от ЗАдв., а именно: *1. свиква и провежда общо събрание на адвокатите от страната и подготвя и представя отчет пред него; 2. определя*		

			встъпителните вноски и годишните вноски на адвокатите за бюджета на Висшия адвокатски съвет въз основа на продължителността на адвокатския стаж; 3. се произнася по жалби срещу избори на органи на адвокатски съвети; 4. се произнася по жалби срещу решения на общи събрания на адвокатската колегия и срещу решения на адвокатски съвети; 5. се произнася по жалби срещу решения на адвокатските съвети относно допускането до изпит на адвокати и младши адвокати и срещу отказа за вписване в единните регистри; 6. изготвя образци за документи и книжата на адвокатските колегии и адвокатските съвети, които се водят от адвокатските съвети, и образци на протоколите на избирателната комисия и изборното бюро; 7. поддържа единните регистри на адвокатите, на младшите адвокати и на адвокатските дружества; 8. води Единния регистър на чуждестранните адвокати, на които е признато правото да се явяват като защитници пред български съд; 9. организира център за обучение на адвокати и определя условията и програмите за обучение за повишаване на квалификацията им; 10. управлява и стопанисва имуществото на Висшия адвокатски съвет; 11. дава становище по проекти за нормативни актове и прави предложения за усъвършенстване на законодателството; 12. прави предложения до председателя на Върховния касационен съд и до председателя на Върховния административен съд за издаване на тълкувателни решения и изготвя становища по тях; 13. приема щата и определя възнагражденията на служителите; 14. осигурява и одобрява разходите, свързани с дейността на Висшия контролен съвет и Висшия дисциплинарен съд. Според чл. 122, ал. 2 от ЗАдв. Решенията на Висшия адвокатски съвет са задължителни за адвокатите и органите на адвокатурата. В главата "Съдебна власт", учредителната власт е уредила адвокатурата (чл. 134), но никога никой не е, а и		

			не би могъл да твърди, че тя е част или елемент на третата власт. Съгласно чл. 134 от КРБ адвокатурата е свободна, независима и самоуправляваща се, като нейните организация и ред на дейност се уреждат със закон, със Закон за адвокатурата. На основание чл. 112 от ЗАдв., общото събрание на адвокатите от страната се състои от представители на адвокатските колегии при норма на представителство един делегат на 40 адвокати. Ако колегията е с по-малко от 40 членове, тя се представлява от един делегат. Когато броят на членовете на колегията е с над 40 членове, но не съответства на установена норма на представителство, на повече от 20 членове се избира един делегат. В общото събрание на адвокатите от страната участват по право без право на глас председателите и секретарите на адвокатските съвети, както и членовете на висшите органи на адвокатурата. Делегатите, избрани за общото събрание, запазват мандата си до следващото общо събрание. Правомощията на същото са посочени в чл. 113 от ЗАдв., а именно - разглежда и приема отчета на Висшия адвокатски съвет, доклада на Висшия контролен съвет и отчета на Висшия дисциплинарен съд; избира председател и членове на Висшия адвокатски съвет и на Висшия дисциплинарен съд, както и членове на Висшия контролен съвет. На базата на изложеното може да се направи извод, че Висшият адвокатски съвет (ВАдС) не може да определя конкретен адвокат за член на Комисията за противодействие на корупцията. Висшият адвокатски съвет е орган на адвокатското самоуправление, а не държавен орган с административни властнически правомощия. Следователно, ВАдС няма законово правомощие да избира членове на Комисията за противодействие на корупцията, тъй като такава функция не е предвидена в Конституцията и закона за ВАдС. Висшият адвокатски съвет не е държавен орган, а орган на професионална общност, която Конституцията на Република България обявява за свободна, независима		

			и самоуправляваща се (чл. 133, ал. 2 от КРБ). **Предлагам:** съгласно чл. 7, ал. 1, т. 5 от Проекта на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, Комисията за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности е колективен орган, който се състои от петима членове, както следва – **един член се избира от Националната следствена служба.** Съгласно легалната дефиниция, установена в чл. 149, ал. 1 от Закона за съдебната власт, Националната следствена служба се състои от следователи. **Предлагам:** § 3. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на закона: 1. Народното събрание избира един член на Комисията за противодействие на корупцията; 2. президентът на републиката назначава един член на Комисията за противодействие на корупцията; **3.** общото събрание на съдиите от Върховния касационен съд избира един член на Комисията за противодействие на корупцията. **Общото събрание на Върховния касационен съд се състои от всички съдии в него;** **4.** общото събрание на съдиите от Върховния административен съд избира един член на Комисията за противодействие на корупцията. **Общото събрание на Върховния административен съд се състои от всички съдии в него;** **5.** общото събрание на следователите при Национална следствена служба един член на Комисия за противодействие на корупцията. **Общото събрание на Националната следствена служба се състои от всички следователи в нея.**	Не се приема.	Съгласно чл. 134 от Конституцията на Република България адвокатурата е свободна, независима и самоуправляваща се. Тя, по силата на основния закон е призвана да подпомага гражданите и юридическите лица при защитата на техните права и законни интереси. Именно, намирайки опора и основания в тази разпоредба на Конституцията е направено предложението един от членовете на комисията да се избира именно от адвокатурата. Нейната независимост от политическата власт е безспорна. Същността й на система, която брани правата и интересите на гражданите, а не държавната власт, я прави изключително подходяща за излъчване на свой представител в един орган, който от своя

					страна е натоварен именно с дейности по защита правата на обществото като цяло противопоставяйки се на корупцията във всички нейни проявления.
			Съгласно § 27 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на закона за Сметната палата (обн. - ДВ, бр. 16 от 2026 г.). *(1) С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители в дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър" и дирекция "Конфликт на интереси" в Комисията за противодействие на корупцията не се прекратяват, а преминават в служебни правоотношения на държавни служители в дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър" и дирекция "Конфликт на интереси" в Сметната палата съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител.* *(2) Служебните правоотношения на държавните служители и трудовите правоотношения на служителите на пряко подчинение на председателя на Комисията по противодействие на корупцията, на служителите в дирекция "Административно-правно и информационно обслужване", в дирекция "Финансово-стопански дейности и управление на собствеността" и в Инспекторат, както и на служителите в други административни структури съгласно правилника по чл. 37, ал. 1 от отменения Закон за противодействие на корупцията в Комисията по противодействие на корупцията, не се прекратяват, а преминават в съответни служебни правоотношения на държавни служители и трудови правоотношения на служители в*	Не се приема.	Проектът предвижда служебните правоотношения на държавните служители в дирекция „Превенция на корупцията“, дирекция „Публичен регистър“ и дирекция „Конфликт на интереси“ в Сметната палата да не се прекратяват, а да преминат в служебни правоотношения на държавни служители в Комисията за противодействие на корупцията съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител. Това е така, поради факта, че именно тези дейности преминават от Сметната палата в новата комисия. Аналогът с преходните разпоредби на Закона

			Сметната палата съответно съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител и чл. 123 от Кодекса на труда. *(3) Лицата по ал. 1 и 2 преминават в Сметната палата без срок за изпитване освен служителите, които са в срок за изпитване.* *(4) Стажът, придобит по отменения Закон за противодействие на корупцията от служителите, преминали в Сметната палата, се зачита за работа при един и същ орган по назначаване, съответно работодател, включително и при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията със Сметната палата.* *(5) Прослуженото време като държавен служител по отменения Закон за противодействие на корупцията, за което не са получени обезщетения преди преминаването в Сметната палата, се зачита при определяне размера на съответните обезщетения по Закона за държавния служител.* *Според текста на § 3, ал. 6 от ПЗР на Проекта на Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, че: С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители в дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър" и дирекция "Конфликт на интереси" в Комисията за противодействие на корупцията не се прекратяват, а преминават в служебни правоотношения на държавни служители в дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър" и дирекция "Конфликт на интереси" в Комисията за противодействие на корупцията съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител.* ***Предлагам:*** *§ 3, ал. 7 от ПЗР на Проекта – Служебните правоотношения на държавните служители и трудовите правоотношения на служителите на пряко подчинение на председателя на Комисията по противодействие на*		за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата (Обн. ДВ, бр. 16 от 2026 г.) не е правилен, тъй като към онзи момент Комисията за противодействие на корупцията изцяло е закрита като орган и поради тази причина е предвидено всички служители да преминат в Сметната палата, а не само онези, които конкретно изпълняват специфична дейност, както е в настоящия проект. По отношение на зачитането на стажа, придобит по Закона за Сметната палата, предвидените в проекта разпоредби го уреждат прецизно и точно, спазвайки необходимата правна техника.

			корупцията преминали на пряко подчинение на председателя на Сметната палата, на служителите в дирекция "Административно-правно и информационно обслужване", в дирекция "Финансово-стопански дейности и управление на собствеността" и в Инспекторат, както и на служителите в други административни структури съгласно правилника по чл. 37, ал. 1 от отменения Закон за противодействие на корупцията в Комисията по противодействие на корупцията, не се прекратяват, а преминават в съответни служебни правоотношения на държавни служители и трудови правоотношения на служители съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител и чл. 123 от Кодекса на труда. Съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител в Комисията по противодействие на корупцията на пряко подчинение на председателя на Комисията по противодействие на корупцията преминават служителите от Инспектората на Сметната палата които на 28.01.2026 г. с Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на закона за Сметната палата (обн. - ДВ, бр. 16 от 2026 г.). преминаха в Сметната палата от Инспектората на Комисията по противодействие на корупцията ***Предлагам:*** *§ 3, ал. 8 от ПЗР на Проекта – Лицата по ал. 6 и ал. 7 преминават от Сметната палата в Комисията по противодействие на корупцията без срок за изпитване освен служителите, които са в срок за изпитване. Стажът, придобит по отменения Закон за противодействие на корупцията от служителите, преминали с Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на закона за Сметната палата (обн. - ДВ, бр. 16 от 2026 г.) в Сметната палата и стажът, придобит в Сметната палата от служителите, преминали с този Закон за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности в Комисията по противодействие на корупцията, се*		

			зачита за работа при един и същ орган по назначаване, съответно работодател, включително и при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията с Комисията по противодействие на корупцията. Прослуженото време като държавен служител по отменения Закон за противодействие на корупцията, за което не са получени обезщетения при преминаването в Сметната палата, се зачита при определяне размера на съответните обезщетения по Закона за държавния служител. *В ретроспективен план от 2023 г. до настоящия момент се случиха две основни концептуално противоположни законодателни реформи в областта на борбата с корупцията. В края на 2023 г. беше създадена самостоятелна Комисия за противодействие на корупцията със Закона за противодействие на корупцията (отм., ДВ, бр. 16 от 2026 г.). В началото на 2026 г. същата Комисия за противодействие на корупцията беше закрита и функциите на Инспектората на Комисията по противодействие на корупцията който е на пряко подчинение на председателя на Комисията по противодействие на корупцията, както и функциите на дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър", дирекция "Конфликт на интереси", дирекция "Административно-правно и информационно обслужване" и дирекция "Финансово-стопански дейности и управление на собствеността" на Комисия за противодействие на корупцията преминаха в Сметната палата. Инспекторатът на Комисията за противодействие на корупцията е специализирана структура, която е на пряко подчинение на председателя на Комисията. Той осъществява контрол за спазването на нормативните актове, като следи работата на администрацията и извършва проверки за нарушения и прояви на корупция.* **Особено мнение на съдиите Павлина Панова, Атанас Семов, Янаки Стоилов, Соня Янкулова и**		

			Борислав Белазелков по Решение №5 от 17.03.2026 г. по к.д. №10/2025 г. Конституционният законодател урежда в Конституцията Сметната палата и начина на нейното конституиране (избор от Народното събрание) поради значимостта на възложената ѝ функция – да осъществява контрол за изпълнението на бюджета. Член 91, ал. 2 от Основния закон възлага уреждане на организацията, правомощията и реда за дейност на Сметната палата със закон и по този начин „предоставя голямо пространство за законодателна целесъобразност и възприемане на алтернативни решения при уредбата на институцията“ (Решение №5/2011 г. по к.д. №1/2011 г.). **Конституционна разпоредба е основание за законодателна уредба на конституционната функция на Сметната палата, но не и за възлагане на палатата на други правомощия.** Факт е, че конституционният законодател не е забранил изрично възлагането и на други функции на Сметната палата. Доколко ангажирането на Сметната палата и с други функции е целесъобразно с оглед на установените от Международната организация на върховните одитни институции принципи (Декларация от Лима относно указания за одитни принципи и Декларация от Мексико за независимостта на върховните одитни институции), е**дна от целите на които е да се съхрани капацитета и независимостта на върховната одитна институция, като тя не се въвлича в други дейности...** ***противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, които*** *с Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на закона за Сметната палата (обн. - ДВ, бр. 16 от 2026 г.). преминаха в Сметната палата – Инспекторат на Комисията за противодействие на корупцията, "Превенция на корупцията", "Публичен регистър" и "Конфликт на интереси"*		